

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Katedra/Ústav: Ústav dějin křesťanského umění

Posudek vedoucího/vedoucí diplomové práce

jméno vedoucího/vedoucí doc. PhDr. Michaela Ottová, Ph.D.

Autor/autorka práce: Bc. Daniela Velgánová
 Studijní program/obor: Obecná teorie a dějiny umění a kultury, Dějiny kře
 Název práce: Osobnosti II. generácie tzv. československej reštaurátorskej
 školy a ich činnosť v reštaurátorskom oddelí pražskej Národnej galérie v období 1956-1970
 Vedoucí práce: Michaela Ottová
 Rozsah práce: 159 s. bez přílohy

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými přípomínkami	splňuje s výhradami	Nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☒	☐	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☒	☐	☐	☐

Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☒	☐	☐	☐
Zpracování příloh	☒	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☒	☐	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☒	☒	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☒	☒	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☒	☒	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☒	☐	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☒	☐	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☒	☐	☐	☐
C. Celkový přínos práce Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano	ne		
Práce je kompilační prací	☐	☒		
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☒	☒		
Práce přináší nové poznatky	☒	☐		
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☒	☐		
Práce má metodologický/teologický přínos	☐	☒		
D. Průběh zpracování práce				
	ano	ne		
Autor/ka pravidelně konzultovala s vedoucím práce	☒	☐		
Autor/ka přicházela se samostatnými tvůrčími podněty	☒	☐		

Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Diplomová práce se zabývá specifickým tématem restaurátorských přístupů vybrané trojice restaurátorů (M. Hamsík, V. Frömllová, F. S. Tvrдый), absolventů restaurátorské speciálky na pražské AVU, kteří působili ve vymezeném časovém období v restaurátorském oddělení Národní galerie v Praze. Práce sleduje ukotvení restaurátorských principů tzv.

Československé restaurátorské školy v době před druhou světovou válkou, sumarizuje poznání o konstituování těchto principů osobnostmi B. Slánského a V. Kramáře a jejich následnou aplikaci a rozvoj v písemných záznamech dotyčné trojice restaurátorů (restaurátorské zprávy a texty v odborném tisku). Vybrána je pouze problematika restaurování malby.

První část práce se zabývá osvětlením termínu Československá restaurátorská škola v dobových i následných teoretických textech. Autorka zde přináší pozoruhodné výsledky vlastního výzkumu k dějinám používání tohoto termínu a navrhuje diferencovanější pohled na jeho aplikaci. Zabývá se též dobovým výkladem pojmů konzervování a restaurování, což hodnotím velmi pozitivně. Důkladný přehled literatury k tématu, včetně biografických skic zakladatelů vědeckého restaurování V. Kramáře a B. Slánského pak naznačují, že se Daniela Velgáňová velmi zdatně a zkušeně pohybuje v dané, dnes již literaturou obsáhle zpracované, problematice.

Poslední dvě kapitoly – Osobnosti a začiatok činnosti reštaurátorov II. generácie a Reštaurátorské oddelenie v Národnej galerii medzi rokmi 1956-1970 predstavujú jiný druh autorčina výzkumu a jsou primární analytickou sondou do fungování oddělení restaurování v Národní galerii ve vymezeném období, stejně jako jsou prvním uchopením vybrané trojice restaurátorských osobností. Autorka pracovala jak s archivními fondy Národní galerie, tak s restaurátorskými zprávami konkrétních artefaktů, které jsou použity jako příklady pro demonstrování návaznosti ale i individualizovaného obohacení a rozšíření základních metodických principů, postulovaných zakladatelem tzv. vědeckého restaurování B. Slánským. Autorka tak při analýze používá pohled „zevnitř“ instituce, zabývá se její strukturou či podmínkami, sleduje možnosti dotyčných restaurátorů při práci i jejich vzájemné vztahy. Omezení diplomové práce na restaurátorské postupy, aplikované pouze na malbu na dřevěné podložce, jsou s ohledem na rozsah i typ práce logické a pochopitelné, ale ve výsledku se toto omezení ukazuje jako velmi limitní. Obraz individualit vybrané trojice restaurátorů je tím redukován a přináší pouze dílčí sondu do způsobu jejich práce (chybí způsoby ošetření artefaktů přes SČVU a podnik Dílo pro ostatní veřejné instituce, zásahy uplatněné v nástěnné malbě či sochařství a pod). Restaurátorská praxe, ovlivněná dochovaným stavem a charakterem jednoho konkrétního díla (kterému je v diplomové práci věnován exkurz), se pak s proponovanou teorií propojuje pouze částečně a nemůže být medailonem restaurátora s obecnější platností. Sem budiž směřována i výtka k redukovánému seznamu restaurovaných artefaktů, omezenému opět na malbu tentokrát i na jiné než dřevěné podložce. Naopak ocenění hodné jsou kompletní seznamy publikovaných textů konkrétních restaurátorů.

Jakkoliv jsou popisy a závěry konkrétních analýz restaurátorských přístupů zajímavé a ozřejmují jistou individualizaci a rozdílnost jednotlivých osobností, tak z celkového narativu diplomové práce je znát jistá „jednoduchost“ vidění „komplikované“ doby. Společenská ideologie, tolik vyhraněná v 50. letech a namířená proti náboženskému kulturního dědictví, se ve fungování instituce vůbec neprojevila? Při studiu dobových oficiálních pramenů autorka nikde nezaznamenává jisté „adaptační strategie“ nutné k obhájení takto specifické vědecko-umělecké činnosti, jakým restaurování bylo a je. Autorčina důvěra k dobovým institucionálním informacím je až překvapující. Aspekt, který zůstal prací taktéž nevyhodnocen, je účast a spolupráce historiků umění (kurátorů a

externích specialistů) při restaurátorském procesu, kteří nepochybně díla určená k restaurování vybírali s konkrétním záměrem jejich prezentace a též s motivací jejich potřebného uměleckohistorického zpracování. To ve sledované době intenzivně probíhalo především s ohledem na detailní propracování koncepcí „vývojové syntézy“ dějin českého gotického umění. Intenzita spolupráce Mojžíra Hamsíka s Jaromírem Homolkou či Jaroslavem Pešinou a dalšími badateli je dostatečně známa. Stranou pozornosti diplomové práce zůstal také velmi důležitý segment výzkumu M. Hamsíka (a částečně i V. Frömlové), odhalující ve způsobu technologické výstavby inkarnátu postav (pigmenty, pojiva, odlišení malířských vrstev) nejen souvislosti dílenské, ale především konkrétní vývojové fáze české deskové malby 2. poloviny 14. století, jež byly korektivem a obohacením stylových a vývojových uměleckohistorických teorií. K tomu patří i další dlouhodobý výzkum M. Hamsíka, zaměřený na srovnání dílenské středověké literatury a informací zjištěných restaurátorským průzkumem (např. použití pigmentů). I na tomto výzkumu se podílela Věra Frömlová.

Na závěr lze uvést, že celek diplomové práce je kvalitním výstupem obsáhlého bádání Bc. Daniely Velgáňové, která tak přesvědčila, že dokáže zkušeně kriticky pracovat s dosavadní odbornou literaturou i si osvojit konkrétní problematiku restaurování malířských děl. Diplomová práce splňuje požadavky kladené na tento typ absolventských prací. Práci ráda doporučuji k obhajobě.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

--

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji
------------------------------------	-------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 5. 1. 2022

Podpis: